

Colo-n altar se uită și preoți, și popor,/ Cum din mormânt răsare Christos învingător

Eminescu și Învierea lui Hristos

În legătură cu personalitatea marelui poet și gazetar român Mihai Eminescu s-au spus multe în ultimul sfert de veac. Unii i-au negat geniul poetic, alții - statura de gazetar, iar alții i-au negat credința în Dumnezeu.

În ce privește credința, unii jurnaliști și chiar critici literari remarcabili, precum Alex Ștefănescu, bazându-se pe fraze din corespondența poetului sau versuri din poeziile sale, rupte de cele mai multe ori din context, au decretat cu toată convingerea că Mihai Eminescu a fost ateu. Născut într-o familie în care mama sa era foarte evlavioasă, iar unchiul (Calinic și Iachint) și mătușile sale (Olimpiada, Fevronia și Sofia) erau monahi și monahii în mănăstirile din Bucovina, Olimpiada fiind chiar stareță la mănăstirea Agafton, în apropiere de Botoșani, poetul nu a fost străin de credința creștină, respectiv de Biserica Neamului Românesc, pe care a evocat-o deseori în activitatea sa găzătorească de la ziarul Timpul, și pe care a numit-o „Mama Neamului Românesc”.

Legat de credința marelui poet trebuie să spunem că și-a manifestat interesul și sensibilitatea față de credința geto-dacilor, referindu-se deseori la Zalmoxis și înțelepciunea preoților acestuia, în care vedea, așa cum preciza scriitorul Răzvan Codrescu, niște precursori ai Creștinismului. A fost pasionat de religiile Indiei, visa uneori să ajungă în Nirvana etc., dar toate aceste idei teribiliste nu-l rup pe Eminescu de Trupul Tainic al lui Hristos, care este Biserica. Îmi aduc aminte de o însemnare de pe un Molitfelnic sau Ceaslov descoperit la Mănăstirea Neamț de poetul Ioan Alexandru, care face referire la un episod din

ultimii ani de viață ai poetului, în care se preciza că Eminescu s-a spovedit și împărțit cu Trupul și Sângele lui Hristos la Mănăstirea Neamț.

În aceste zile scâldate de Lumina Învierii Mântuitorului Iisus Hristos oferim cititorilor cotidianului CRISANA o întâlnire cu versurile lui Mihai Eminescu dedicate acestui mare eveniment din istoria mântuirii neamului omenesc:

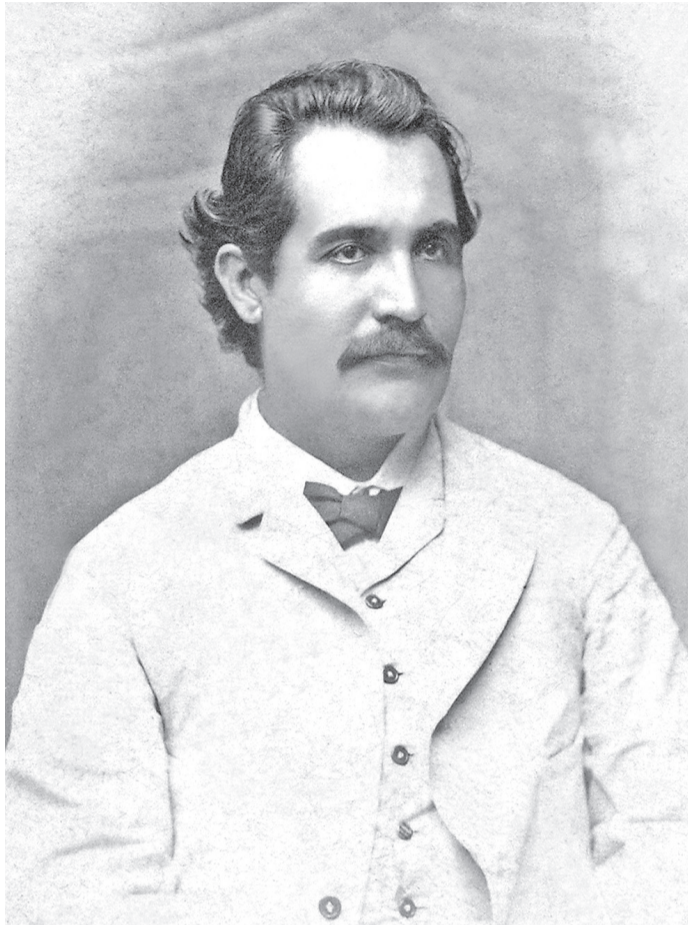
*Prin ziduri înnegrite, prin izul umezelii,
Al morții rece spirit se strecură-n tăcere;
Un singur glas îngână cuvintele de miere,
Închise în tratajul străvechii evanghelii.*

*C-un muc în mâni moșneag cu barba ca zăpada,
Din cărți cu file unse norodul îl învață
Că moartea e în luptă cu vecinica viață.
Că de trei zile-nvinge, cumplit muncindu-și prada.*

*O muzică adâncă și plină de blândețe
Pătrunde tânguioasă puternicile bolți:
„Pieirea, Doamne sfinte, căzu în orice colț
Înveninând pre însuși izvorul de viațe.*

*Nimica înainte-ți e omul ca un fulg,
Ș-acest nimic îți cere o rază mângâioasă,
În pălcuri sunătoare de plânsete duioase
A noastre rugi, Părinte, organelor se smulg.*

*Apoi din nou tăcere, cutremur și șfială,
Pe negrul întuneric se sperie de soapte...
Douăsprezece pasuri răsună... miez de noapte...*

Deodată-n negre ziduri lumina dă năvală.

*Un clocot lung de glasuri vui de bucurie...
Colo-n altar se uită și preoți, și popor,
Cum din mormânt răsare Christos învingător,
Iar inimile toate s-unesc în armonie:*

*„Cântări și laude-nălțăm Noi ție unuia,
Primindu-l cu psalme și ramuri,
Plecați-vă, neamuri,
Cântând Aleluia!*

Christos a înviat din morți,

*Cu cetele sfinte,
Cu moartea pre moarte călcând-o,
Lumina ducând-o Celor din morminte!”
(Înviere/1878)*

Învierea Domnului rămâne așadar și pentru Mihai Eminescu un prilej de bucurie, un prilej de aducere aminte de tot ceea ce Domnul Hristos ne-a învățat cu privire la ținta finală a vieții omului, care este dobândirea Împărăției Cerurilor prin biruința vieții asupra morții în Persoana Fiului lui Dumnezeu.

■ Preot Ion Alexandru MIZGAN

Comisia Helsinki pentru Drepturile Omului Rusia și libertatea religioasă

Într-un comunicat de presă emis la 28 martie 2017 pe site-ul său, Comisia Helsinki pentru Drepturile Omului condamnă aplicarea nedreaptă și abuzivă la Martorii lui Iehova, de către Federația Rusă, a Legii federale privind contracararea activității extremiste.

Președintele Comisiei Helsinki, Roger Wicker, s-a exprimat astfel: „Este greșit să aplici în mod eronat legile privind contracararea terorismului la cei care vor să-și practice credința. Guvernul rus exploatează amenințări credibile legate de extremismul violent pentru a submina până și ultimele rămășițe de libertate religioasă care au mai rămas în țară. Aceasta este o distragere de la eforturile reale de a combate terorismul. Îndemn cu tărie guvernul rus să renunțe imediat la acest caz”.

Relativ la situația din Rusia, copreședintele Comisiei Helsinki, Chris Smith, a declarat: „Pe biroul curții supreme se află în discuție legalitatea și, probabil, supraviețuirea Martorilor lui Iehova – și, în esență, a libertății religioase – în întreaga Federație Rusă. În cazul în care Curtea Supremă a Rusiei declară acest grup de credincioși drept organizație extremistă, acesta este un semn de rău augur pentru orice alt credincios. Este o zi întunecată și tristă pentru toți rușii”.

Punctul de vedere al Comisarului Richard Hudson este următorul: „Sunt un susținător ferm al libertății religioase. Din acest motiv, sunt consternat că Guvernul Rus consideră un întreg grup religios drept o amenințare la adresa securității naționale. Afilierea religioasă nu trebuie cu niciun chip să constituie o justificare pentru persecutare religioasă”.

Potrivit Actului Final al Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa, semnat de toate cele 57 de state participante ale Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, inclusiv de Rusia, toate statele semnatare „vor recunoaște și vor respecta libertatea individului de a profesa și practica, singur sau în comun, religia sau convingerea acționând după imperatiile proprii sale conștiințe”.

Martorii lui Iehova din România nutresc convingerea că, în Rusia, Curtea Supremă va proteja dreptul fiecărui cetățean la libertatea de a-și alege și de a-și practica credința. ■ R.C.

O cronică a ultimei săptămâni din viața Mântuitorului

Patimile și Învierea lui Isus

Aceeași respingere ca pe vremea Lui Isus

„Doamne, arată-ne pe Tatăl și ne este de ajuns”, L-a rugat Filip pe Isus cu ceva vreme mai înainte, dar când Isus a răspuns, arătând spre Sine, se pare că acest lucru nu a fost destul: mai târziu, în aceeași seara, Filip și toți ceilalți L-au abandonat. Filip se regăsește într-o oarecare măsură în fiecare dintre noi, tânjim, așteptăm să-L vedem măcar o dată „înconjurat de foc și fum” (prin manifestări, prin urme asurzitoare) pentru a scăpa de îndoieli. Însă, ceea ce oferă Dumnezeu din această perspectivă nu satisface. Lumea nu poate trece peste prăpastia dintre ceea ce așteptăm noi de la Dumnezeu și ceea ce a oferit El în Isus. Cea mai bună Explicare a Esenței Lui Dumnezeu întâmpină acum aceeași „respingere” ca în zilele Lui Isus. Omenirea de pretutindeni are o cunoaștere elementară a ceea ce este ultim și etern al realității Lui Dumnezeu etc. (Romani 1:20-32). Prin rațiunea și conștiința umană speța umană are o percepție de neșters a

divinității eterne și suverane. Karl Barth a afirmat că răspunsul la întrebarea: „Poate fi cunoscut Dumnezeu?” nu pretinde din partea teologilor un ocol prin introducerea la dogmatică. Barth insistă că teologia creștină confrunță în mod responsabil scena contemporană numai prin mărturia ce o depune în favoarea acestei revelații unice a Lui Dumnezeu și nu prin dezbateră problema, dacă există sau nu Dumnezeu sau prin discutarea posibilității unei astfel de revelații. Credința este un pariu pe inevitabil, un mod de a trăi în lipsa garanțiilor ultime în tensiunea unei expectative fără termen. Credința merge pe încredere, pe speranță, pe arvună și pe răbdare. Credința este dialogul calm cu o promisiune. Credința este un semn către orizont, o deschidere care își produce reperele din propria ei tenacitate din parcursul pe care îl instituie. Ceea ce deosebește credința oarbă de credința autentică este că cea din urmă se sprijină pe argumente adecvate, empirice sau non-empirice. Credința biblică se deosebește de alte credințe prin fundamentarea ei argumentată pe Dumnezeu, care rostește un Cu-

vânt nesupus revizuirii omenesci și axat în mod mântuitor în Isus Cristos. W.J. Niedhardt notează despre o referire mai largă a reprezentării biblice a credinței: „Și credința este o încredere neclintită în lucrurile nădăjduite o puternică încredințare despre lucrurile care nu se văd” (Evrei 11:1).

Cum poate nemărginirea să se exprime ființelor mărginite?

Philip Yancey explică: „Este ca și cum ai încerca să descrii culorile unei persoane care s-a născut fără vedere sau o simfonie de Mozart unui surd din naștere sau să explici teoria relativității unei persoane care habar n-are ce sunt atomii”. Căci cum ar putea de exemplu o molie care roade lână australiană să-i dovedească alteia „ca Australia există?”

Multe din înțelegerile noastre asupra modalităților de interacțiune a lui Dumnezeu cu lumea sunt flagrant greșite. Dumnezeu acționează încet, imprevizibil și paradoxal. John Calvin a spus că Dumnezeu ne-a vorbit ca unor copii mici mai ales în Vechiul Testament, dar lungii vectori ai istoriei au îndreptat permanent privirile înspre revelația Sa finală.

Un scriitor a scris: „Dumnezeu nu poate fi cuprins cu mintea. Dacă Dumnezeu dorește să se manifeste în lumea noastră El trebuie să accepte limitări. El codescinde... literal coboară ca să fie cu noi... la punctul nostru de vedere. Natura Lui Dumnezeu este de neimaginat și ne trezim într-o acută criză de limbaj când abordăm subiectul Divinității. Ron Hansen a afirmat: „Dumnezeu ne dă exact atât cât să-L căutăm și niciodată destul pentru a-L putea descoperi pe deplin. Dacă ar face mai mult ar inhiba libertatea noastră și libertatea noastră li este dragă Lui Dumnezeu”.

E sâmbătă pe planeta pământ. Va veni Duminica vreodată? „Toți ne legănăm pe un balansoar pornind de la credința la necredință înapoi la credință și se încheie... unde? Unii nu găsesc niciodată credința”. „Tăcerea” lui Dumnezeu frizează inexplicabilul! Dumnezeu Se „ascunde” cu succes! Teribilele lucruri care li se întâmplă oamenilor le creează acestora dificultăți în a se raporta la Dumnezeu. Dumnezeu nu este impetuos, ci rezervat în acțiuni. De multe ori intervenția vine după plânsete și rugăciuni întârziind... decenii sau chiar secole. „Intervenția”

lui Dumnezeu avansează încet, domol și Dumnezeu dă dovadă de o autostăpânire remarcabilă. Aceasta „garantează” faptul că fiecare om se va îndoi câteodată și mulți Îl vor respinge. Filosoful Nicholas Rescher aseamănă comunicarea cu Dumnezeu cu vorbitul la un sistem învechit de telefonie. Alte convorbiri intervin pe linie, vocea se șterge, legătura se întrerupe brusc și noi toți strigăm: „Alo! Alo! Ești acolo?”

Ethelbert Stauffer în „New Testament Theology” spune: „Oriunde pătrunde Cuvântul lui Dumnezeu nimic nu rămâne neschimbat, ci lucrurile sunt răsturnate cu totul uneori de ceva nou care începe, altele de ceva vechi care încetează, dar de cele mai multe ori amândouă aceste lucruri se întâmplă împreună”.

Istoria și-a schimbat pentru totdeauna cursul datorită timpului petrecut de Isus aici. Iar planul global al Lui Dumnezeu pentru acest pământ va triumfa; istoria formează doar detaliile.

■ A. PANTIȘ